

Линеарна алгебра А, септембар 2009.

1 Нека је дата матрица над пољем $\mathbb{R}$:

$$A = \begin{bmatrix} 4 & -2 & 2 \\ -5 & 7 & -5 \\ -6 & 6 & -4 \end{bmatrix}.$$

а) Одредити полином $\varphi(\lambda) = \det(A - \lambda E)$ и наћи нуле тог полинома.

б) За сваку нулу α полинома $\varphi(\lambda)$ одредити све колоне $X = \begin{bmatrix} x \\ y \\ z \end{bmatrix}$ за које је

$$(A - \alpha E)X = 0.$$

в) Да ли се међу колонама нађеним под 2^о налазе и колоне матрице

$$P = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 2 \\ 1 & 1 & -5 \\ 0 & 1 & -6 \end{bmatrix}?$$

г) Доказати да је матрица P инверзибилна и одредити њен инверз P^{-1} .

д) Одредити матрицу $D = P^{-1}AP$.

ђ) Наћи матрицу A^n , $n \in \mathbb{N}$.

е) Одредити све реалне низове a_n, b_n, c_n за које је

$$\begin{cases} a_{n+1} = 4a_n - 2b_n + 2c_n \\ b_{n+1} = -5a_n + 7b_n - 5c_n \\ c_{n+1} = -6a_n + 6b_n - 4c_n \end{cases}$$

ако се зна да је $a_0 = 1, b_0 = 1, c_0 = 1$.

2 Дато је пресликавање $L : \mathbb{R}^3[x] \rightarrow \mathbb{R}^3[x]$ на следећи начин:

$$L(p) = x \cdot p'(x+1) + p''(x).$$

а) Доказати да је L један линеарни оператор векторског простора $\mathbb{R}^3[x]$.

б) Одредити неке базе језгра $\text{Ker}L$ и слике $\text{Im}L$ линеарног оператора L .

в) Наћи матрицу A линеарног оператора L у односу на канонску базу простора $\mathbb{R}^3[x]$.

г) Одредити матрицу B оператора L у односу на базу

$$f = [f_1, f_2, f_3] \text{ где је } f_1 = x, f_2 = 1 + 2x + x^2, f_3 = 1.$$

д) Одредити матрицу преласка P са базе e на нову базу f и израчунати $P^{-1}AP$.

3 Израчунати детерминанту реда n

$$D_n = \begin{vmatrix} 1+x^2 & x & 0 & 0 & \dots & 0 \\ x & 1+x^2 & x & 0 & \dots & 0 \\ 0 & x & 1+x^2 & x & \dots & 0 \\ \vdots & \vdots & \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ 0 & 0 & 0 & 0 & \dots & 1+x^2 \end{vmatrix}, \text{ за } x^2 \neq 1.$$

4 Решити систем линеарних једначина на пољем K у зависности од вредности параметара α и β :

$$2x - 2y + 3z + 3u = 4$$

$$3x - 4y + 5z + 2u = 3$$

$$2x - 6y + 5z - 7u = -8$$

$$-x + 4y - 3z + \alpha u = \beta.$$

5 Нека су U и V различити векторски потпростори димензије 6 у векторском простору димензије 7. Одредити димензију пресека $U \cap V$.